

E-arşiv kullanıcısı mükellefin perakende satışlarında şubelerinde kullandığı birden fazla sayıdaki ÖKC yerine tek bir yeni nesil ÖKC kullanması hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	KATMA DEĞER VERGİSİ MÜKELLEFLERİNİN ÖDEME KAYDEDİCİ CİHAZLARI KULLANMALARI MECBURİYETİ HAKKINDA KANUN
Özelge no	11395140-105[229-2016/VUK-1-19860]-13512
Tarih	16.01.2017

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Usul Grup Müdürlüğü

Sayı : 11395140-105[229-2016/VUK-1-19860]-13512

16.01.2017

Konu : E-arşiv kullanıcısı mükellefin perakende satışlarında şubelerinde kullandığı birden fazla sayıdaki ÖKC yerine tek bir yeni nesil ÖKC kullanması hk.

İlgide kayıtlı özelge talep formunda, perakende ticaret kapsamında faaliyet gösteren mağazalarınız bulunduğu, mezkur mağazalarda gerçekleştirilen satışları belgelendirmek üzere ödeme kaydedici cihaz (ÖKC) kullandığınız, aynı zamanda e-fatura, e-arşiv fatura ve e-defter uygulamalarına da geçmiş bulunduğunuz belirtilerek, (tüm satışlar için e-fatura, e-arşiv fatura kapsamında fatura düzenlenmesi nedeniyle) mağazalarda kullanılan ÖKC'lerden her biri için ayrı ayrı olmak üzere mi yoksa faaliyet gösterilen mağazalarda her mağaza için bir adet mi Yeni Nesil ÖKC kullanılması gerektiği hususlarında Başkanlığımız görüşleri talep edildiği anlaşılmaktadır.

Bilindiği üzere, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 232 nci maddesinde "*Birinci ve ikinci sınıf tüccarlar, kazancı basit usulde tespit edilenlerle defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçiler:*

1. *Birinci ve ikinci sınıf tüccarlara,*
2. *Serbest meslek erbabına,*
3. *Kazançları basit usulde tespit olunan tüccarlara,*
4. *Defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilere,*
5. *Vergiden muaf esnafa,*

Sattıkları emtia veya yaptıkları işler için fatura vermek ve bunlar da fatura istemek ve almak mecburiyetindedirler.

Yukarıdakiler dışında kalanların, birinci ve ikinci sınıf tüccarlar ile kazancı basit usulde tespit edilenlerden ve defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilerden satın aldıkları emtia veya onlara yaptırdıkları iş bedelinin (01/01/2016 tarihinden geçerli olmak üzere) 900 TL' yi geçmesi veya bedeli 900 TL' den az olsa dahi istemeleri halinde emtiayı satanın veya işi yapanın fatura vermesi mecburidir." hükmü bulunmaktadır.

426 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği 2 nci bölümünde "...satışı yapılan malları aynen veya işlendikten sonra satışını yapanlar dışındaki kimselere satan veya aynı kimselere hizmet veren birinci ve ikinci sınıf tüccarlara (perakende teslimde bulunan veya hizmet ifa eden) Vergi Usul Kanununa göre fatura vermek zorunda olmadıkları mal satışları veya hizmet ifalarının belgelendirilmesinde (6/12/1984 tarihli ve 3100 sayılı Katma Değer Vergisi Mükelleflerinin Ödeme Kaydedici Cihazları Kullanmaları Mecburiyeti Hakkında Kanuna göre kullanmak zorunda oldukları ödeme kaydedici cihazların yerine) "Yeni Nesil Ödeme Kaydedici Cihazları" kullanma mecburiyeti getirilmiştir." denilmektedir.

466 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde ise yeni nesil ödeme kaydedici cihazları kullanma mecburiyetinin başlama tarihleri 2016 yılı içerisinde kademeli olarak yayılmak suretiyle yeniden belirlenmiştir.

YN ÖKC kullanılmak suretiyle gerçekleştirilen mal teslimi veya hizmet ifalarında; ÖKC'lerden ÖKC fişleri haricinde "BİLGİ FİŞLERİ" nin düzenleneceği durumların ve bilgi fişlerinin düzenlenmesi sırasında uyulması gereken usul ve esasların belirlendiği, Başkanlığımız internet sitesinde de yayınlanmış olan **"Yeni Nesil Ödeme Kaydedici Cihazlardan (YN ÖKC) Bilgi Fişleri Düzenlenmesine Dair Usul ve Esaslara İlişkin Teknik Kılavuz"** da aşağıdaki açıklamalar yer almaktadır.

Anılan teknik kılavuzun " *Faturalı Satışlara İlişkin Olarak Yeni Nesil Ödeme Kaydedici Cihazlardan Düzenlenecek Bilgi Fişleri* " başlıklı 9.1. bölümünde;

" *YN ÖKC kullanılmak suretiyle gerçekleştirilen satışların, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 232. Maddesinde fatura düzenlenmesi mecburiyeti bulunan vergi mükelleflerine yapılmış olması veya müşterinin nihai tüketici olmakla beraber fatura istemesi ya da satış tutarının fatura düzenleme haddini aşması halinde; satıcının müşteriye fatura vermesi zorunludur.*

Bu şekilde düzenlenen/düzenlenecek faturalara istinaden YN ÖKC'den aşağıdaki örneklere ve açıklamalara uygun bilgi fişleri düzenlenecektir.

Fatura (e-Fatura ve e-Arşiv faturasının kağıt çıktısı dahil), sevk irsaliyesi veya irsaliyeli faturanın, satış anında düzenlenerek müşteriye verilmesi ve tahsilatın banka veya kredi kartı ile yapılmamış olması halinde YN ÖKC'de oluşturularak EKÜ'de kayıt altına alınması zorunluluğu bulunan bilgi fişinin ayrıca kağıt çıktısının alınması ve müşteriye verilmesi zorunluluğu bulunmamaktadır. "

" *Satıcının E-Fatura Uygulamasına Kayıtlı Olmadığı Durumlarda* " başlıklı 9.1.1. bölümünde;

" *Müşteriye matbaa baskılı seri-sıra numaralı kağıt faturanın verilmesi gerekmektedir. YN ÖKC'den ise faturalı satışlarda (faturası önceden düzenlenen satışlara ilişkin sonradan yapılan tahsilatlar dâhil) ekte örneği belirtilen bilgi fişi (1 No.lu) verilecektir. Verilen bu bilgi fişinin irsaliye yerine kullanılması mümkün bulunmamaktadır. Bu nedenle, satıcı müşteriye irsaliye yerine geçmek üzere ya irsaliyeli fatura ya da fatura ve irsaliyeyi ayrı ayrı düzenleyerek vermesi gerekmektedir. "*

" *Satıcının E-Fatura Uygulamasına Kayıtlı Olduğu Durumlarda* " başlıklı 9.1.2. bölümünde;

" 9.1.2.1. Müşteri Mükellef ve e-Fatura Uygulamasına Kayıtlı Olmadığı Durumda

9.1.1. bölümünde belirtilen şekilde işlem yapılacaktır.

9.1.2.2. Müşteri Mükellef ve e-Fatura Uygulamasına Kayıtlı Olduğu Durumda

Müşteriye e-Fatura elektronik ortamda tanzim edilip elektronik ortamda iletilmesi gerekmektedir. YN ÖKC'den ise e-faturalı satışlara ait ekte örneği belirtilen bilgi fişi (2 veya 3 No.lu) verilecektir.

Satıcı bu durumda aşağıdaki 3 yöntemden birini tercih ederek irsaliye veya irsaliye yerine geçen belge düzenleyebilecektir.

- a) Müşteriye sevk irsaliyesi yerine geçen bilgi fişi imzalanarak verilebilir (2 No.lu Bilgi Fişi).
- b) 433 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin 15. bölümü uyarınca satış anında irsaliye yerine geçen e-Faturanın kağıt çıktısı imzalanarak müşteriye verilebilir.
- c) Müşteriye seri sıra numaralı sevk irsaliyesi belgesi verilebilir.

Not: e-Fatura uygulamasına kayıtlı olan mükellefler, YN ÖKC kullanarak gerçekleştirdikleri satışlarda öncelikle müşterisinin e-Faturaya kayıtlı olup olmadığını e-Fatura uygulamasından sorgulayacaklardır.

9.1.2.3. Müşteri Nihai Tüketici Olduğu Durumda

9.1.1. bölümünde belirtilen şekilde işlem yapılacaktır. "

" *Satıcının e-Arşiv Faturası Uygulamasına Kayıtlı Olduğu Durumlarda* " başlıklı 9.1.3. bölümünde;

" 9.1.3.1. Müşteri Mükellef ve e-Fatura Uygulamasına Kayıtlı Olmadığı Durumda

E-Arşiv Faturası uygulamasına geçen mükelleflerin e-Fatura uygulamasına kayıtlı olmayan vergi mükelleflerine gerçekleştirmiş oldukları mal ve hizmet satışlarında; alıcının isteğine bağlı olarak; e-Arşiv uygulaması üzerinden tanzim edecekleri e-Arşiv Faturasını elektronik ortamda iletecekler veya kağıt çıktısını imzalayarak vereceklerdir. YN ÖKC'den ise işlem anında e-Arşiv Faturalı satışlara ait ekte örneği belirtilen bilgi fişi (2 veya 3 No.lu) düzenlenecektir.

Satıcı aşağıdaki 3 yöntemden biri tercih ederek irsaliye veya irsaliye yerine geçen belge düzenleyebilecektir.

- a) Müşteriye YN ÖKC'den sevk irsaliyesi yerine geçen bilgi fişi imzalanarak verilebilir (2 No.lu Bilgi Fişi)
- b) 433 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin 7.1. bölümü uyarınca satış anında irsaliye yerine geçen e-Arşiv Faturasının kağıt çıktısı imzalanarak müşteriye verilebilir.
- c) Müşteriye seri sıra numaralı sevk irsaliyesi belgesi düzenlenerek verilebilir.

9.1.3.2. Müşteri Mükellef ve e-Fatura Uygulamasına Kayıtlı Olduğu Durumda

9.1.2.2. bölümünde belirtilen şekilde işlem yapılacaktır.

9.1.3.3. Müşteri Nihai Tüketici Olduğu Durumda

9.1.3.1. bölümünde belirtilen şekilde işlem yapılacaktır. "

açıklamaları bulunmaktadır..

Bu nedenlerle, e-fatura ve e-arşiv fatura mükellefi olmanız ve söz konusu uygulamalar kapsamında fatura düzenlemeniz ÖKC kullanma mecburiyetinizi kaldırmamakta olup, mağazalarınızda ödeme yapıp belge düzenlenmesi gereken her satış veya hizmet ifasının gerçekleştiği noktalarda ayrı ayrı olmak üzere YN ÖKC kullanmanız ve satışlarınızda, e-fatura, e-arşiv faturanın yanısıra "Yeni Nesil Ödeme Kaydedici Cihazlardan (YN ÖKC) Bilgi Fişleri Düzenlenmesine Dair Usul ve Esaslara İlişkin Teknik Kılavuz"da belirtildiği şekilde bilgi fişleri düzenlemeniz gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 16.09.2026